

วิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้
เรื่องการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ กรณีศึกษา
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2/2
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

ผู้วิจัย
ดวงสมร เพิ่มขึ้น

วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ เรื่องการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ กรณีศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2/2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
ผู้วิจัย	นางสาวดวงสมร เพิ่มขึ้น
สาขา	การบัญชี
หน่วยงานที่ทำวิจัย	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
สังกัด	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ปีที่ทำวิจัย	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการจัดทำ งบประมาณสำหรับธุรกิจบริการของนักศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา 2) ศึกษา ความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการของนักศึกษาหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กรณีศึกษา 3) ศึกษาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องการจัดทำงบประมาณในงานอาชีพ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2/2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชา 30201-2012 การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ จำนวน 23 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ แบบประเมิน ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในงานอาชีพ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระ ต่อกัน (Dependent Samples t-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.00 คะแนน จากคะแนน เต็ม 20 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.00 คะแนน โดยผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาช่วยส่งเสริมความรู้และความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำ งบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ

2. ความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ นักศึกษามีคะแนนเฉลียรวมคิดเป็น ร้อยละ 83.95 อยู่ในระดับดีมาก โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา จัดทำงบประมาณรายได้ งบประมาณค่าใช้จ่าย งบประมาณเงินสด รวมทั้งสรุปและนำเสนอผลการจัดทำงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

เมื่อจำแนกตามระดับความสามารถ พบว่า นักศึกษาร้อยละ 82.61 อยู่ในระดับดีมาก และร้อยละ 17.39 อยู่ในระดับดี

3. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องการจัดทำงบประมาณในงานอาชีพ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยรวมคิดเป็นร้อยละ 84.69 อยู่ในระดับดีมาก โดยสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และปัญหาทางธุรกิจ เชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์การทำงาน เลือกและประยุกต์ใช้วิธีการจัดทำงบประมาณ แก้ไขปัญหา และตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลทางงบประมาณ ตลอดจนนำเสนอและสื่อสารผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม โดยนักศึกษาร้อยละ 86.96 อยู่ในระดับดีมาก และร้อยละ 13.04 อยู่ในระดับดี

4. ความพึงพอใจของนักศึกษา นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.70 รองลงมา ได้แก่ ด้านผู้สอน 4.65 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4.61 ด้านสื่อและกรณีศึกษา 4.57 และด้านเนื้อหา 4.52 ตามลำดับ โดยทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาสามารถส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการของนักศึกษา ตลอดจนช่วยให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับสถานการณ์ทางธุรกิจและนำไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด จึงสามารถนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ และเนื้อหาทางบัญชีที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา, การจัดทำงบประมาณ, ธุรกิจบริการ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การประยุกต์ใช้ความรู้, การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ4

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ เรื่องการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ กรณีศึกษาของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2/2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ได้รับการสนับสนุนจาก ฝ่ายงานวิจัยฯ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยฯ และต้องขอขอบคุณคณะครู แผนกวิชาการบัญชีทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการต่าง ๆ ในการทำวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชา 30201-2012 การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในแผนกการบัญชีในแต่ละรายวิชาต่อไป

ดวงสมร เพิ่มขึ้น

2569

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมุติฐานในการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567	8
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ	9
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ	11
แนวคิดและหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	12
แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	13
แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ในงานอาชีพ	14
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนรู้	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัย	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	21
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	21
ตัวแปรที่ศึกษา	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	27
การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	37
ผลการประเมินความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ	38
ผลการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในงานอาชีพ	41
ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	43
บทที่ 5 สรุป / อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	49
อภิปรายผลการวิจัย	51
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

	หน้า
การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
รูปแบบการวิจัย	20
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	24
แบบประเมินความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ	25
แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	26
การวิเคราะห์ความสามารถในการจัดทำงบประมาณ	31
การวิเคราะห์ความพึงพอใจ	32
เกณฑ์การพิจารณาผลการวิจัย	35
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน	37
ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความสามารถในการจัดทำงบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ	38
ตารางที่ 4.2.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับความสามารถในการจัดทำ งบประมาณสำหรับธุรกิจบริการ	39
ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องการจัดทำงบประมาณ	40
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับความสามารถในการประยุกต์ใช้ ความรู้เรื่องการจัดทำงบประมาณในงานอาชีพ	41
ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้จำแนกตามองค์ประกอบ	42
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจโดยรวม	43
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจจำแนกรายข้อ	44
ตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์	46

สารบัญภาพ

	หน้า
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

บรรณานุกรม

- ศรีจันทเพชร, ศ. (2561). การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม. ทีพีเอ็น เพลส. (Chula Car)
- ศรีสุตา อาชวานันทกุล. (2566). การบัญชีบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 2). สหมิตรพัฒนาการพิมพ์ (1992). (Suan Dusit University Repository)
- ศิลาเจริญธนกิจ, ว. (2568). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเชิงปฏิบัติจากระบบบัญชีโรงแรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติด้านสิ่งแวดล้อม-สุขภาพของนักศึกษาในรายวิชาการบัญชีและการเงินสำหรับธุรกิจบริการและการโรงแรม. วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษาการแพทย์และสุขภาพ, 10(3), 886–892. (Thaijo)
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ กลุ่มอาชีพการเงินและบัญชี สาขาวิชาการบัญชี. กระทรวงศึกษาธิการ.
- Bayona, J. A., & Durán, W. F. (2024). A meta-analysis of the influence of case method and lecture teaching on cognitive and affective learning outcomes. *The International Journal of Management Education*, 22(1), Article 100935. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2024.100935> (Pontificia Universidad Javeriana)
- Garrison, R. H., Noreen, E. W., & Brewer, P. C. (2021). *Managerial accounting* (17th ed.). McGraw-Hill Education. (Weber State University Library Catalog)
- Herreid, C. F. (2011). Case study teaching. *New Directions for Teaching and Learning*, 2011(128), 31–40. <https://doi.org/10.1002/tl.466> (Wiley Online Library)
- Nkhoma, M., Sriratanaviriyakul, N., & Le Quang, H. (2017). Using case method to enrich students' learning outcomes. *Active Learning in Higher Education*, 18(1), 37–50. <https://doi.org/10.1177/1469787417693501> (DOI)
- Silalahi, S. A., Zainal, A., Haryadi, H., & Sriwedari, T. (2023). The implementation of case method to improve academic performance: A study on accounting student. In *Proceedings of the 4th International Conference on Science Education in the Industrial Revolution 4.0 (ICONSEIR 2022)*. EAI. <https://doi.org/10.4108/eai.24-11-2022.2332527> (EAI Universal Digital Library)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

นางสาวดวงสมร เพิ่มขึ้น

วัน/เดือน/ปีเกิด

9 ธันวาคม 2528

ที่อยู่ปัจจุบัน

131 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านกาศ อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ 54130

ประวัติการศึกษา

บช.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บช.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ตำแหน่งงานปัจจุบัน

พนักงานราชการ ตำแหน่งครู

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่